

- 1.Објасни разлику између природне и географске средине. _____
_____.
2. Заврши реченицу. Географска регија је _____.
3. Допуни реченицу. Поступак издвајања географских регија назива се _____.
4. Заврши реченице. Сва природна богатства која људи користе за производњу средстава за живот називају се _____ . Они који се могу користити само једном називамо _____ , а они који се могу више пута користити називамо _____ .
5. Са леве стране су дати ресурси, а са десне њихова обновљивост. Повежи их уписујући слова на одговарајуће линије.
а) руде	
б) нафта	
в) водне снаге	_____ обновљиви ресурси
г) земни гас	
д) ветар	
ђ) угаљ	_____ необновљиви ресурси
е) Сунце	
ж) биомаса	
6. Шта обухвата привреда? _____
_____.
7. Допуни реченицу. Целокупна привреда је подељена на четири сектора. То су: _____ , _____ и _____ сектор.
8. Са леве стране су дате неке делатности, а са десне сектори којима припадају. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.
а) пољопривреда	_____ примарни сектор
б) туризам	
в) саобраћај	_____ секундарни сектор
г) индустрија	
д) образовање	_____ терцијарни сектор
ђ) шумарство	
е) грађевинарство	_____ кватарни сектор
ж) здравство	
9. Заврши реченице. Делатност људи која се бави гајењем и експлоатацијом биљака и животиња зове се _____ . Део те делатности који се бави узгајањем биљака назива се _____ , а део који се бави узгајањем животиња _____ .
10. Заокружи тачан одговор. Сировине које користе делатности примарног сектора се углавном увозе.

ДА

НЕ

11. Заврши реченицу. Примарне и секундарне делатности се називају још _____ или _____ делатностима, а терцијарне и кварталне делатности _____ или _____ делатностима.

12. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна слово Н.

Најважнија привредна делатност је индустрија	Т	Н
У неразвијеним државама већина људи ради у индустрији	Т	Н
У развијеним државама већина људи ради у кварталним делатностима	Т	Н
Глобализација је процес повезивања људи и привреде у свету	Т	Н

13. Допуни реченицу. Према врсти производа индустрија се дели на _____ и _____, а према предмету рада на _____ и _____.

14. Са леве стране су дате индустријске гране, а са десне њихова подела према врсти производа, Повежи их уписујући број на одговарајуће линије.

1.металургија	
2.енергетика	
3.текстилна	_____ тешка индустрија
4.машинска	
5.прехранбена	
6.дуванска	
7.фармацеутска	_____ лака индустрија
8.дрвна	
9.петрохемија	

15. Прецртај једну од две затамњене речи да би реченице биле тачне.

Највећи број људи ради у пољопривреди у **развијеним/неразвијеним** земљама.

Обућар који вам направи ципеле ради у **терцијарном/секундарном** сектору, а онај који вам поправи ципеле (замени флекце) ради у **терцијарном/секундарном** сектору.

Када уђете у фризерску радњу, ви сте ушли у објекат **терцијарног/квартарног** сектора.

16. Са леве стране су дати неки послови возача, а са десне сектори у којима они раде. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

а) возач тенка	___ примарни сектор
б) возач трактора	___ секундарни сектор
в) возач аутобуса	___ терцијарни сектор
г) возач багера	___ квартални сектор

17. Заокружи тачан одговор. Рудар у руднику бакра Кривељ ради у:

- а) примарном сектору
- б) секундарном сектору
- в) терцијарном сектору
- г) кварталном сектору

18. Са леве стране су дата нека занимања, а са десне сектори којима припадају. Упиши слово на линије.

а) наставник	___ примарни сектор
б) собарица	___ секундарни сектор
в) шумар	___ терцијарни сектор
г) зидар	___ квартални сектор

РЕШЕЊА

- 1. Природна средина** је оно што нас окружује а што човек није својим деловањем променио. **Географска средина** је она коју је човек мање или више променио, прилагодио себи и својим потребама. Природне средине готово и да нема јер човек директним или индиректним (посредним) деловањем утиче на целу планету Земљу.
- 2. Географска регија** је мањи део Земљине површине који се по неким природногеографским (рељеф, клима, вегетација, рудно богатство...) или друштвеноекономским (саобраћајно чвориште, туристичке знаменитости, индустрија...) одликама разликује од суседних територија.
3. Поступак издвајања географских регија назива се **регионализација**.
4. Сва природна богатства која људи користе за производњу средстава за живот називају се **природни ресурси**. Они који се могу користити само једном називамо **необновљивим ресурсима**, а они који се могу више пута користити називамо **обновљивим ресурсим**.
5. **в, д, е, ж** – обновљиви ресурси (водне снаге, енергија Сунца и ветра, геотермална енергија, биомаса);
а, б, г, њ – необновљиви ресурси (угаљ, нафта, земни гас, руде);
6. **Привреда** обухвата све делатности којима се производе и размењују добра и пружају услуге, а све ради задовољења људских потреба.
7. Целокупна привреда је подељена на четири сектора. То су: **примарни, секундарни, терцијарни и квартални** сектор.
8. **а, њ** - примарни сектор (пољопривреда, лов, риболов и шумарство);
г, е - секундарни сектор (рударство, индустрија, грађевинарство, производно занатство);
б, в - терцијарни сектор (трговина, туризам, саобраћај, угоститељство, услужно занатство);
д, ж - квартални сектор (образовање, култура, наука, здравство, војска, државна управа...);
9. Делатност људи која се бави гајењем и експлоатацијом биљака и животиња зове се **пољопривреда**. Део те делатности који се бави узгајањем биљака назива се **земљорадња**, а део који се бави узгајањем животиња **сточарство**.
10. **НЕ** Сировине које користе делатности примарног сектора се углавном узимају из природе.
11. Примарне и секундарне делатности се називају још **производним** или **привредним** делатностима, а терцијарне и кварталне делатности **услужним** или **непроизводним (ванпривредним)** делатностима.
12. **Т, Н, Т, Т**
У неразвијеним државама већина људи ради у **пољопривреди**.
Глобализација је савремени процес економског и културног повезивања човечанства, заснованог на тржишној привреди и савременим информационим технологијама (интернет).
13. Према врсти производа индустрија се дели на **тешку** и **лаку**, а према предмету рада на **екстрактивну** (вађење руда, нафте, гаса, угља) и **прерађивачку** (прерађивање руда у метале и готове производе).
14. **1, 2, 4, 9** – тешка индустрија (рударство, енергетика, металургија, машинска индустрија, бродоградња, тешка хемијска индустрија)
3, 5, 6, 7, 8 – лака индустрија (прехрамбена, текстилна, индустрија коже, гуме и обуће, дрвна, дуванска, лака хемијска индустрија);

15. Прецртати речи: **развијеним, терцијарном, секундарном и кварталног.**

Највећи број људи ради у пољопривреди у **неразвијеним** земљама.

Обућар који вам направи ципеле ради у **секундарном** сектору (производно занатство) а онај који вам поправи ципеле (замена флекаце) ради у **терцијарном** сектору. (услужно занатство)

Када уђете у фризерску радњу, ви сте ушли у објекат **терцијарног** сектора. (услужно занатство)

16. **б, г, в, а.**

а) возач тенка - квартални сектор

б) возач трактора - примарни сектор

в) возач аутобуса - терцијарни сектор

г) возач багера - секундарни сектор

17. Рудар у руднику бакра Кривељ ради у: **б) секундарном сектору** (рударство)

18. **в, г, б, а**

а) наставник - квартални сектор

б) собарица - терцијарни сектор

в) шумар - примарни сектор

г) зидар - секундарни сектор